

[Steen Folke]

I spørgetiden den 14. februar havde jeg en kort udveksling af synspunkter med undervisningsministeren, fordi jeg havde spurgt, om ministeren gennem ændringsforslag ville sikre en forsvarlig standard på skolepasningsordningerne. Ministeren mente, der var noget, jeg måtte have misforstået. Hun mente kun, at debatten kunne dreje sig om det udkast til vejledende retningslinjer, som er optaget som bilag til lovforslaget. Jeg er enig i, at dette udkast i høj grad er værd at diskutere. Hvis skolepasningsordningerne nemlig bliver iværksat efter disse retningslinjer, vil det være et alvorligt socialpædagogisk tilbageslag.

Men det drejer sig også om selve lovforslaget, specielt om den meget afgørende og fatale vending i lovforslaget »ophold under tilsyn«. Det er nøglebegrebet i de foreslåede ordninger. Så vidt jeg kan forstå, er der en ganske væsentlig forskel på de foreslåede »ophold under tilsyn«-ordninger og så de socialpædagogiske pasningsordninger, som er hjemlet i bistandsloven og omtalt i socialministeriets cirkulære af 29. marts 1976.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at VS ville foretrække de socialpædagogiske pasningsordninger med en standard som på fritidshjemmene, som socialministereiet, så vidt jeg ved, var godt i færd med at etablere, da sagen gik over i undervisningsministeriets regie. Jeg vil bede ministeren bekræfte, at der i bistandsloven er hjemmel til at oprette socialpædagogiske pasningsordninger med en standard som på fritidshjemmene, og at det udkast til cirkulære for sådanne ordninger, som socialstyrelsen udarbejdede, vist i sommeren 1977, faktisk udtrykkelig siger, at kravene til ordningerne må være de samme som for fritidshjemmene.

For VS er det afgørende, at ordningerne får en sådan standard. Det kan ske i socialministeriets regie, men hvis det også kan ske i undervisningsministeriets regie, er det da i og for sig i orden, men lovforslag nr. L 161 vil vi, som jeg sagde ved første behandling, bekæmpe med piber og trommer. I og med at det stadig efter dette lovforslag er op til kommunerne at fastlægge standarden for skolepasningsordningerne, vil det være meget naivt at tro, at der efter lovens ikrafttræden vil ske de store ændringer i de kommuner, der allerede har indrettet skolepasningsordninger uden nogen form for rimelig standard

med hensyn til personaleuddannelse, personalenormering, lokaleindretning m.v.

Hvis man ikke fastlægger nogle krav om, at ordningerne skal have samme standard som fritidshjem, kan de ikke antages at imødekomme pasningsbehovet, specielt ikke for de mest truede børn fra de svageste hjem. Personalenormeringen er for lille til, at disse børn kan få den voksenkontakt og den individuelle hensyntagen, som er særlig vigtig for dem. De kan så søge de almindelige fritidshjem, men dér kan man risikere, at de bliver den dominerende og måske næsten enerådende gruppe, og det er ikke heldigt eller hensigtsmæssigt ud fra en socialpolitisk vurdering. Fritidshjemmene kan på den måde blive til ghettoer for de såkaldte risikobørn.

Men det er ikke kun et spørgsmål om disse truede børn. Det gælder for alle børnene, at det er en hård belastning at skulle være sammen med så mange jævnaldrende uden tilstrækkelig mulighed for voksenkontakt. Der er alt for få til at kunne give en forsvarlig pasning og beskæftigelse i en række af de ordninger, som er oprettet rundt omkring i kommunerne, og som nu skal legaliseres ved hjælp af L 161.

Det er en kendsgerning, at mange forældre anser institutions-kombinationen børnehaveklasse-pasningsordning for at være en fordelagtig løsning på anbringelsesproblemet for de 5-6-årige. Den er nem, der er ingen ventelister, det er som sagt ofte gratis, og der er færre transportproblemer. Men både skolen og socialektoren oplever, at der hermed vælges uheldigt for netop dem, der har det største behov. Udviklingen er gået i den retning, at flere og flere forældre er udearbejdende. Det drejer sig altså om børnenes hele situation, om deres fritid og deres beskæftigelse, ikke kun om et pasningsproblem, fordi man nu vil gøre børnehaveklasser obligatoriske. Det får konsekvenser for institutionspolitikken i det hele taget. Børnehaveklasserne æder sig ind på børnehaverne, så vi i stedet for aldersintegration får en tredeling af institutionerne: vuggestuer, børnehaver og børnehaveklasser.

Efter VS' mening må den eneste forskel mellem skolepasningsordninger og fritidshjem være, at skolepasningsordninger, altså socialpædagogiske fritidsordninger, er beliggende i forbindelse med skolen, helst i separate lokaler, men ellers i lokaler, hvor aktivi-